

ENGAGEMENTSTRATEGI FOR DET GLOBALE HANDICAPPROGRAM 2023-2028

Billedetekst til forsiden 4 billeder: Billede 1: Danske frivillige hænger post-its op på væg som del af diskussion. Billede 2: Danske frivillige til møde med smilende repræsentant for partnerorganisation. Billede 3: Smilende repræsentanter for en dansk og ugandisk organisation. Billede 4: Indsamlingsaktivitet, hvor der sælges produkter i en bod.

Indholdsfortegnelse

1. Indledning.....	3
2. Forståelse af engagement	4
3. Engagement i handicapbevægelsens internationale udviklingssamarbejde	5
Forankring i handicaporganisationerne	5
Handicaporganisationernes involvering.....	5
Baglandets engagement i de aktive handicaporganisationer	6
4. Strategiens mål og tiltag til at nå dem.....	7
Mål 1: Styrket organisatorisk forankring af det internationale udviklingssamarbejde.....	8
Mål 2: Flere handicaporganisationer engageres	8
Mål 3: Flere medlemmer fra handicaporganisationernes bagland engageres	8
Tiltag til at nå målene	9

1. Indledning

I DH's Strategi- og Handlingsplan for 2022-25, "Stærkere Sammen", er engagement fremhævet som ét ud af tre formål for vores organisation. Det er det, fordi vi ser engagementet i handicapbevægelsen som en forudsætning for, at vi kan skabe bred opbakning til handicapsagen.

Dette er også tilfældet i Det Globale Handicapprogram, der bidrager til at forbedre rettigheder og levevilkår for mennesker med handicap i udviklingslande og bl.a. omfatter Handicappuljen, hvor danske handicaporganisationer kan søge om midler til at gennemføre projekter med søsterorganisationer i Syd, DH's partnerskaber med paraplyorganisationer i en række udviklingslande samt interessevaretagelse i Danmark relateret til at fremme inklusion af mennesker med handicap i dansk udviklingssamarbejde.

DH repræsenterer en bred gruppe af handicaporganisationer, der hver især har et aktivt foreningsliv, hvor medlemmerne bidrager til at fremme deres organisations sag. Organisationerne har erfaring med opbygning af bæredygtige handicaporganisationer og en stærk handicapbevægelse og har derfor en særlig forudsætning for at bidrage til at styrke opbygningen af stærke handicapbevægelser i det Globale Syd. Handicaporganisationer i Syd har deres egne kendetegn, som er flettet sammen med kulturer og strukturer i de lande, de hører hjemme i. Men den stærke forankring af det internationale udviklingssamarbejde i den danske handicapbevægelse er en forudsætning for, at vi er stærke samarbejdspartnere og bibringer andet og mere end bistandsmidler.

Sammenligner vi os med andre civilsamfundsorganisationer, der er engagerede i udviklingssamarbejde, synes handicapbevægelsen at have en særlig mulighed for at engagere sine medlemmer og bidrage med værdi. Det har vi, fordi der er et potentiale for, at mennesker med handicap fra forskellige steder i verden mødes i reel øjenhøjde og med reel identifikation. Omvendt bruger mange mennesker med handicap også ofte store ressourcer på at få deres hverdag til at fungere i Danmark, og derfor har mange ikke nødvendigvis ressourcer til også at engagere sig internationalt på frivillig basis.

I DH er vi stolte af den gruppe af handicaporganisationer og de mange ildsjæle i disse organisationer, der bidrager til at skabe resultater sammen med sydpartnere via Det Globale Handicapprogram. Udenrigsministeriet, der finansierer Det Globale Handicapprogram, vægter et bredt engagement i Handicappuljen, og i DH er vi bevidste om, at en fortsat mobilisering af handicapbevægelsens organisationer og bagland er nødvendig for, at Det Globale Handicapprogram er endnu stærkere forankret og relevant for både handicaporganisationer i Danmark og for de repræsentanter blandt mennesker med handicap, som vi samarbejder med i Syd.

Strategiens formål

Med engagementstrategien ønsker DH at skabe rammerne for og inspirere til, at flere handicaporganisationer og flere personer i handicaporganisationernes bagland engagerer sig i Det Globale Handicapprogram, og at det internationale udviklingssamarbejde i endnu højere grad forankres i de involverede organisationer.

I fald rammerne for Det Globale Handicapprogram, herunder Handicappuljen, justeres i løbet af strategiperioden, vil ønsket om øget engagement blive indtænkt som et delelement heri.

2. Forståelse af engagement

Begrebet engagement benyttes her i den forståelse, at det internationale udviklingssamarbejde er forankret på ledelsesniveau i handicaporganisationerne, at danske handicaporganisationer involverer sig med partnere i Syd via Det Globale Handicapprogram, og at frivillige i handicaporganisationernes bagland aktiveres.

Forankring i Handicaporganisationerne

En organisations involvering i udviklingsarbejdet kan være mere eller mindre forankret i **organisationens ledelse**. Den ledelsesmæssige forankring – både politisk og organisatorisk – af det internationale engagement er vigtig for at sikre ejerskab, bæredygtighed og de bedst mulige resultater af samarbejdet mellem den danske handicaporganisation og organisationen i Syd.

Handicaporganisationernes involvering

Organisationerne kan være engagerede på forskellig vis i arbejdet under Det Globale Handicapprogram, hvor det primære engagement er i regi af Handicappuljen. Den 'klassiske' måde at engagere sig på er ved at **have egne udviklingsprojekter i Handicappuljen**, hvor organisationen ansøger og forvalter udviklingsprojekter i samarbejde med deres sydpartnere. Dette har hidtil været den primære måde, handicaporganisationer har været engagerede på. En anden måde er ved at være **medansøger** på et projekt, hvor en anden dansk organisation tager forvaltningsansvaret. Som medansøger er der mulighed for at støtte op med erfaringer, viden og mindre indsats, der bidrager til projektets målopfyldelse. Endelig kan organisationer være **sporadisk engagerede** i det internationale udviklingssamarbejde på måder, der kræver en mindre grad af forpligtelse, såsom deltagelse i møder og åbne arrangementer, deling af nyheder fra organisationernes sociale medier mv.

Baglandets involvering

Baglandets involvering kan tage flere former. Organisationen kan have frivillige, der fast lægger mange timer i det internationale udviklingssamarbejde eller have en bredere kreds af frivillige, der med mellemrum engageres i konkrete aktiviteter. Det kan også være, at arbejdet udelukkende udføres af ansatte, mens foreningens valgte og øvrige medlemmer i forskellig grad informeres, inddrages og aktiveres via medlemsblade, sociale medier eller åbne arrangementer.

For bedre at kunne forstå de forskellige måder, hvorpå baglandet kan engagere sig, er det hensigtsmæssigt at opdele i forskellige typer af engagement: Det bærende engagement, det bidragende engagement og det opbyggende engagement.

Det **bærende engagement** består af frivillige, der vedvarende bruger meget tid på det internationale samarbejde og føler et stærkt ejerskab til det. I mange tilfælde tager de aktivt lederskab over opgaverne. Personer i denne kategori kan betegnes som kerneaktive. Det **bidragende engagement** beskriver personer, der investerer tid i sager og tager enkelte opgaver, men uden på samme måde at være vedvarende engagerede. Endelig beskriver det **opbyggende engagement** støtten fra medlemmer i baglandet, hvor man ikke er direkte involveret i projekter og øvrige samarbejder men bakker op om det internationale arbejde ved at interagere på sociale medier, møde op til åbne arrangementer, modtage nyhedsbreve mv.

Personer indenfor alle tre engagement-typer er engagerede. Med engagementsstrategien vil DH både understøtte, at flere personer i handicapbevægelsens bagland engageres i et opbyggende engagement, og at flere personer bevæger sig fra et opbyggende engagement til henholdsvis et bidragende og et bærende engagement.

3. Engagement i handicapbevægelsens internationale udviklingssamarbejde

Forankring i handicaporganisationerne

Nuværende situation: Den ledelsesmæssige forankring af det internationale samarbejde spænder bredt. I nogle organisationer indtager ledelsen en aktiv rolle i den strategiske udvikling af de internationale partnerskaber og i erfaringsudveksling med partnerne, og det internationale udviklingssamarbejde har en naturlig plads på organisationens bestyrelsesmøder, årsrapporter mv. I andre organisationer er indsatsen primært forankret i en frivilligruppe eller hos enkelte medarbejdere, og ledelsen holdes orienteret med henblik på at kunne varetage det organisatoriske ansvar.

Potentiale for engagement: Samtidig med at mange medlemsorganisationer giver udtryk for, at de ønsker at bidrage til at forbedre rettigheder og vilkår for mennesker med handicap i Syd og ser det internationale udviklingssamarbejde i et solidaritetsperspektiv, viser en spørgeskemaundersøgelse foretaget januar 2023¹, at internationalt udviklingssamarbejde generelt ikke er en høj prioritet i sammenligning med nationale dagsordener, der naturligt udgør organisationernes kerne og eksistensberettigelse. Men der synes at være potentiale for at styrke synergien mellem organisationernes nationale arbejde og det internationale udviklingssamarbejde. Et internationalt engagement bidrager bl.a. med erfaring inden for rettighedsarbejde og med viden om relevante globale processer, og erfaringsudveksling med sydpartnere inden for bl.a. organisationsudvikling og interessevaretagelse kan også inspirere til nye tilgange i en dansk kontekst. Et internationalt engagement rummer desuden flere perspektiver på et levet liv med handicap, som kan være inspirerende for den danske medlemsbase

Hvis der skabes øget opmærksomhed om den værdi, som det internationale udviklingssamarbejde kan tilføre den danske organisation, kan det bidrage til, at det internationale udviklingssamarbejde i højere grad forankres i organisationerne.

Handicaporganisationernes involvering

Nuværende situation:

- Otte organisationer har egne bevillinger i Handicappuljen, heraf modtager fire organisationer en væsentlig del af puljens midler².
- Syv organisationer er medansøgere (se eksempel i boks).
- En del af de øvrige handicaporganisationer er sporadisk engagerede i det internationale udviklingssamarbejde.

Eksempel på projekt med medansøgere: DHF-projekt i Uganda

DHF samarbejder med Gigtforeningen, Hjerneskadeforeningen, en frivilligruppe med relationer til CP Danmark, HIV Danmark og RYK (en specialkreds under DHF, der organiserer mennesker med rygmarvsskade). Samarbejdet har to funktioner:

- Medansøgerorganisationerne er med i en styregruppe. Her skal de rådgive, hvis DHF har brug for viden om en given sygdom eller handicap. (boks fortsættes på næste side)

¹ Spørgeskemaundersøgelsen blev udarbejdet i forbindelse med Udenrigsministeriets review af Det Globale Handicapprogram i 1. kvartal 2023.

² 88% af Handicappuljens bevilligede projekter gik i 2022 til DHF, DBS, Lev og DDL.

Potentiale for engagement: På en række dialogmøder med DH's medlemsorganisationer, blev det konkluderet, at der er et begrænset potentiale for, at flere handicaporganisationer ønsker at søge egne projekter³. Ifølge Udenrigsministeriets review af DH's Globale Handicapprogram (2023), kan dette bl.a. forklares ved, at omfanget af det administrative arbejde relateret til at søge egne projekter, gør det svært at engagere nye handicaporganisationer, der ikke i forvejen har kapacitet til og erfaring med at forvalte internationale udviklingsprojekter. Desuden påpeges det, at flere af de organisationer, der pt. er mindre aktive i internationalt udviklingssamarbejde, mangler sekretariatsressourcer til at understøtte arbejdet med egne bevillinger⁴. Antallet af og størrelsen på ansøgninger til Handicappuljen fra de organisationer, der allerede har bevillinger, er til gengæld steget. Derfor søges der pt. en del flere midler i puljen, end der er til rådighed.

- Næsten alle har været på mindst én rejse og har knyttet forbindelse til den af DHF's ugandiske partnere, som de er søsterorganisation til. Herigennem kan de udveksle erfaringer om foreningsliv, og hvordan man lever med sit handicap i hhv. Danmark og Uganda. For eksempel har Gigtforeningen frivillige eksperter i, hvordan man lever et liv med smerter. De har været i Uganda og har holdt smertetræningskurser for den Ugandiske gigtforening. Bagefter har de holdt to kurser over zoom – for bestyrelsen og lokalforeningsledere i Uganda. På sigt er det planen, at der også skal oprettes "peer to peer" grupper i Uganda. Medansøgnernes deltagelse beror især på frivillige indsats, så den største udgift har været DHF's koordinering og flybilletter til Uganda. I næste fase af projektet forventes det, at der også afsættes midler til oplysningsindsatser fra medansøgerne.

På dialogmøderne i 2021, udtrykte flere medlemsorganisationer, der ikke var aktive i det Globale Handicapprogram, til gengæld stor interesse i at engagere sig som medansøgere. På samme vis har flere handicaporganisationer udtrykt ønske om at engagere sig sporadisk i arbejdet og have en tilknytning til det internationale udviklingssamarbejde, uden at være involveret i projektarbejde.

Derfor vurderes det, at det største potentiale for øget engagement hos handicaporganisationerne ligger i at understøtte disse to former for engagement – hhv. muligheden for at engagere sig som medansøger og som sporadisk engageret. Samtidig med at der lægges en ekstra indsats her, bør det fortsat understøttes, at flere handicaporganisationer engagerer sig med egne projekter, og at dem, der allerede er engagerede, har mulighed for at vækste og blive mere bæredygtige i deres internationale udviklingsengagement.

Baglandets engagement i de aktive handicaporganisationer

Det danske landskab for involvering af frivillige er i forandring. Mange danskere engagerer sig i frivilligt arbejde, men hvor man tidligere typisk engagerede sig fast i en organisation og arbejdede frivilligt over en længere periode, er der nu en tendens til, at man i højere grad lægger færre ugentlige timer og ofte i kortere perioder. Man går således fra, hvad man kunne kalde fast forankret engagement til mere episodisk engagement⁵. Samtidig finder mange organisationer nye måder til at involvere det bredere bagland.

I den danske handicapbevægelse foregår involveringen af baglandet på flere niveauer.

³ "Opsamling på første fase af engagementstrategien" (2021) og "Dialog med MO'er om engagement" (2021).

⁴ Se "Review of Disabled People's Organisation Denmark" (2023, s. 17ff).

⁵ Se f.eks. artiklerne "Frivilligrapport 2019-2021", "Frivilligkrise eller frivillighed under forandring?" (2022) og CISU's medlemsundersøgelse fra 2019 – "Folkeligt engagement i Danmark om udviklingssamarbejde overalt i verden".

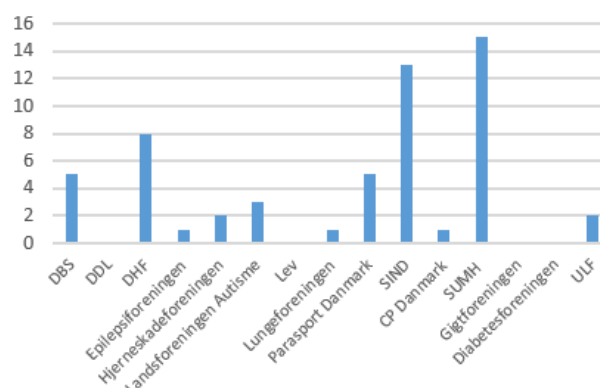
Nuværende situation: I april 2023, var 56 frivillige engageret i udviklingsprojekter via Handicappuljen⁶. Som det fremgår af figur 1, fordeler antallet af frivillige sig ujævnt over de aktive organisationer og spænder fra 15 frivillige i SUMH og 13 frivillige i Sind til organisationer uden registrerede frivillige.

Af de 56 frivillige er de fleste engagerede kerneaktive, som har været aktive i flere år. Disse frivillige har ofte stor frihed til at forme den strategiske udvikling af et projekt og til at koordinere indsatsen og tilrettelægge arbejdet og lægger ofte relativt mange timer i arbejdet, der typisk kræver høj specialisering i udviklingssamarbejde⁷. I nogle organisationer er der også nedsat udviklingsfaglige udvalg, hvor personer fra organisationernes bagland bidrager til at kvalificere indsatserne i syd, herunder bidrage med handicapspecifik viden i projekterne. Mange af de nuværende frivillige falder inden for kategorien "det bærende engagement".

Mange organisationer kommunikerer om deres internationale engagement via sociale medier, nyhedsbreve og åbne arrangementer for at nå ud til det bredere bagland, og her bidrager de til at skabe et "opbyggende engagement". Hvor mange personer, der bliver nået herigennem, er der ikke præcise opgørelser over.

Potentiale for engagement: Da den generelle tendens til frivilligt engagement er, at man engagerer sig mere episodisk, skal det største potentiale for at skabe en bredere kreds af engagerede findes ved at nå ud til flere og involvere dem i et opbyggende engagement og få flere fra denne kategori til at engagere sig dybere i et "bidragende engagement". Dette vil i mange tilfælde kræve en indsats fra ansatte i handicaporganisationerne.

Frivillige involveret i Det Globale Handicapprogram

Figur 1: Antal frivillige fordelt på handicaporganisationer. Tallene vist i figuren er: DBS: 5, DDL: 0, DHF: 8, Epilepsiforeningen: 1, Hjerneskadeforeningen: 2, Landsforeningen Autisme: 3, Lev: 0, Lungeforeningen: 1, Parasport Danmark: 5, SIND: 13, CP Danmark: 1, SUMH: 15, Gigtforeningen: 0, Diabetesforeningen: 0, ULF - Udviklingshæmmedes Landsforbund: 2.

4. Strategiens mål og tiltag til at nå dem

Med engagementstrategien ønsker DH at inspirere til og skabe bedre rammer for:

- 1) At styrke den organisatoriske forankring af det internationale udviklingssamarbejde
- 2) At flere handicaporganisationer engageres i det internationale udviklingssamarbejde
- 3) At flere medlemmer i organisationernes bagland engageres

I det følgende præsenteres mål, delmål og tiltag, som DH vil igangsætte med henblik på at opnå de tre mål.

⁶ Gennemgang lavet af organisationsprofiler for de handicaporganisationer, der er aktive i Det Globale Handicapprogram.

⁷ Beskrevet i analysen "Frivillighed hos medlemsorganisationer i forbindelse med det internationale udviklingsarbejde" fra 2019, en intern analyse af frivilligheden i DH's medlemsorganisationer.

Mål 1: Styrket organisatorisk forankring af det internationale udviklingssamarbejde

Delmålet for 2028 er:

- 1.1 Det internationale udviklingssamarbejde i organisationer med egne projekter er forankret på ledelsesniveau.
Opgørelsesmåde: Forud for årlige dialogmøder mellem DH og organisationer med bevillinger fra Handicappuljen, udsendes en matrix, der bl.a. indeholder spørgsmål om karakteren af ledelsesmæssigt engagement, herunder i hvilken udstrækning organisationens ledelse indgår i erfaringsudveksling, hvorvidt det internationale arbejde er reflekteret i årsberetninger, i diskussioner på generalforsamlinger, på hjemmeside og sociale medier.

Mål 2: Flere handicaporganisationer engageres

Delmålene for 2028 er:

- 2.1 10 handicaporganisationer har egne projekter under Handicappuljen.
Opgørelsesmåde: Gennemgang af projekter i Det Globale Handicapprogram.
Status primo 2023: 8 organisationer har egne projekter.
- 2.2 12 handicaporganisationer er involveret i Det Globale Handicapprogram som medansøgere i andre handicaporganisationers projekter eller som engagerede i DH's partnerskaber.
Opgørelsesmåde: Gennemgang af projekter i Det Globale Handicapprogram.
Status primo 2023: 7 handicaporganisationer er medansøgere.
- 2.3 6 handicaporganisationer er sporadisk engagerede i aktiviteter og arrangementer i regi af Det Globale Handicapprogram.
Opgørelsesmåde: Gennemgang af deltagende organisationer i aktiviteter, kampagner og arrangementer.
Status primo 2023: Ukendt.

Mål 3: Flere medlemmer fra handicaporganisationernes bagland engageres

Delmålene for 2028 er:

- 3.1 Samlet set er 80-100 frivillige aktive i arbejdet under Det Globale Handicapprogram, enten i handicaporganisationernes arbejde eller i DH's partnerskaber.
Opgørelsesmåde: Gennemgang af organisationsprofiler og dialog ved årlige dialogmøder mellem DH og de handicaporganisationer, der er involveret i Det Globale Handicapprogram. DH vil foretage en lignende opgørelse i sine indsatser.
Status primo 2023: 56 personer.
- 3.2 Handicaporganisationerne og DH's kommunikationsindsatser når ud til en større gruppe af mennesker i handicapbevægelsen.
Opgørelsesmåde: Forud for årlige dialogmøder, udsendes en matrix med spørgsmål vedr. outreach af nyhedsbreve og sociale medier, artikler mv. DH laver samme gennemgang af egne aktiviteter.
- 3.3 Engagementet i det internationale udviklingssamarbejde skaber en betydelig tillægsværdi for involverede organisationer.
Opgørelsesmåde: en tværgående opsamling af erfaringer og tillægsværdi af internationalt engagement.

Hvert år, efter dialogmøderne, vil DH samle op på, om arbejdet går i den rigtige retning, og om der er behov for at tilpasse eller intensivere indsatsen. I midten af strategiperioden, vil DH lave en mere grundig opsamling på målopfyldelsen, herunder på tillægsværdien af engagement i Det Globale Handicapprogram.

Tiltag til at nå målene

DH ønsker, at alle dele af DH's arbejde omkring Det Globale Handicapprogram skal bidrage til at skabe mulighed for – og virkelyst til – et øget engagement hos medlemsorganisationerne og deres bagland. Nogle dele af vores arbejde vil i sagens natur kunne bidrage meget til et øget engagement, mens andre dele vil bidrage mindre. Men alle dele bør gradvist udvikles hen imod at understøtte øget engagement. De konkrete tiltag vil løbende blive drøftet med repræsentanter for DH's medlemsorganisationer, blandt andet i regi af Engagement-følgegruppen, der består af repræsentanter for medlemsorganisationerne.

Der, hvor DH særligt vil sætte ind, er indenfor:

- 1) Innovative initiativer med henblik på at højne engagement
- 2) Kommunikationsarbejde og tematiske arrangementer
- 3) Rammerne for Handicappuljen
- 4) DH's rådgivning og kapacitetsopbygning
- 5) DH's egne partnerskaber
- 6) DH's strategier

Ad 1) Innovative initiativer med henblik på at højne engagement

DH vil i dialog med engagement-følgegruppen sondere muligheder for at understøtte nye, innovative tilgange til at engagere nye målgrupper i det internationale udviklings samarbejde, fx via fælles fundraising tiltag mv.

Ad 2) Kommunikationsarbejde og tematiske arrangementer

Kommunikation er et vigtigt redskab til at højne engagementet. Det kan særligt bruges til at nå ud til det bredere bagland i handicapbevægelsen og til at skabe interesse af mere sporadisk karakter hos de handicaporganisationer, der ikke pt. er aktive i det internationale arbejde. Desuden giver det mulighed for at engagere og give endnu en platform til handicaporganisationerne til at formidle de resultater, de bidrager til. Følgende kommunikationstiltag skal støtte op om engagementet:

- **Øget formidling af resultater** og indsatser via nyhedsbreve og sociale medier.
- Flere **åbne arrangementer** om f.eks. aktuelle politiske emner eller tematiske områder relateret til handicap og udvikling.
- Afholdelse af **årlig resultatmærkedag**, hvor årets vigtigste resultater fejres sammen med frivillige, politisk valgte, medarbejdere og organisationernes bagland.
- Afholde **læringsseminarer** sammen med handicaporganisationerne om kommunikation. Dette kan f.eks. være erfaringsudveksling om at kommunikere til baglandet om det internationale arbejde.

Ad 3) Rammerne for Handicappuljen

De fleste aktiviteter under Det Globale Handicapprogram sker i regi af Handicappuljen. Derfor kan justeringer af rammerne for puljen have stor indflydelse på engagementet. DH ønsker derfor at lave følgende ændringer:

- **Retningslinjerne** vil blive revideret mhp. at forbedre mulighederne for at få dækket udgifter til koordinering af og involvering af organisationer som medansøgere og i forhold til involvering af bagland og ledelse i forbindelse med erfaringsudveksling, fysiske møder mv.
- **Ansøgningsformater** vil blive revideret med henblik på at forbedre rammerne for at inkludere engagement-indsatser i beskrivelsen af projektet.
- **Vurderingskriterier** for Handicappuljen skal i højere grad reflektere ønsket om at skabe tillægsværdi via øget engagement.
- Sondering af muligheder for **finansiering af engagementaktiviteter** via nye eller eksisterende modaliteter.
- DH vil løbende gennemgå de administrative rammer for ansøgere og bevillingshavere af Handicappuljen, mhp. at vurdere om **de administrative krav kan mindskes**, samtidig med at de lever op til Udenrigsministeriets krav.

I tilfælde af at Handicappuljen kommer til at undergå ændringer i de kommende år, vil ændringerne tage arbejdet med at højne engagement med i betragtning.

Ad 4) DH's rådgivning og kapacitetsopbygning

DH's internationale rådgivere vil fortsat informere om mulighederne for at engagere sig i regi af Det Globale Handicapprogram, give rådgivning på ansøgninger mv. og vil styrke fokus på udbydelse af kurser og erfaringsudveksling inden for emner af relevans for styrket engagement. Vi ønsker at:

- Flere **fyraftensmøder** skal handle om, hvordan engagementet højnes i det internationale udviklingssamarbejde. Dette kan f.eks. være erfaringsudvekslinger om, hvordan organisationer kan engagere sig som medansøgere, hvad der motiverer frivillige eller erfaringsudveksling om gode udvekslingsbesøg.
- DH vil arbejde for at **frivillige kan oparbejde den nødvendige viden** til at kunne deltage i det internationale udviklingssamarbejde.
- DH's **ressourcekatalog** skal indeholde vidensmateriale om, hvordan organisationer kan engagere sig som medansøgere, og hvordan baglandet kan engageres i arbejdet.
- DH's rådgivere vil løbende **opsamle gode erfaringer på engagement-området** og bruge disse aktivt i rådgivningen til ansøgende organisationer.
- DH vil prioritere at være **aktivt opsøgende** overfor de handicaporganisationer, der ikke er aktive i det internationale udviklingssamarbejde og anvise muligheder for at engagere sig.

Ad 5) DH's egne partnerskaber

DH ønsker, at vores egne partnerskaber bliver en løftestang for øget engagement - både til at engagere handicaporganisationer og frivillige som ressourcpersoner og som et udgangspunkt for, at handicaporganisationerne på sigt kan opstarte egne projekter i et land, hvor de kan læne sig op ad DH's erfaringer og netværk. Derfor vil vi lave følgende tiltag:

- **Engagere handicaporganisationer og frivillige ressourcpersoner** fra medlemsorganisationerne i et eller flere af vores egne partnerskaber.
- Lave **partneridentifikationsrejse** til et eller flere af partnerlande for handicaporganisationer med henblik på, at organisationer enten kan blive inspireret til at involvere sig i DH's partnerskaber, i andre organisationers indsatser eller til at etablere egne projekter.

Ad 6) DH's strategier

DH har en række strategier og politikker, der guider vores arbejde. Efterhånden som disse strategier bliver fornyet, skal arbejdet med at højne engagementet tænkes ind.